

Pekin Ticaret Müşavirliğimizden alınan 01.12.2023 tarihli yazıda; Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) Tarım ve Hayvansal Ürünler İthalat ve İhracat Ticaret Odası (CFNA) ile 01.12.2023 tarihinde gerçekleştirilen toplantı çerçevesinde ülkemizden ÇHC'ye deniz ürünleri, kanatlı eti ve narenciye ihracatına ilişkin olarak ele alınan hususlar iletilmiş olup mezkur yazıda; Çin tarafından, anılan Odanın Başkan Yardımcısı YU Lu ve Et ve Su Ürünleri Bölümü sorumlusu SHAO Wen'in katılımıyla gerçekleşen toplantıda,

- 1- Tarım ürünü ihracatçılarımızın esas itibariyle, Çin'e deniz ürünleri, kanatlı eti ve narenciye ihracatına ilişkin beklentileri olduğunun ifade edildiği, her üç ürün grubunda da ÇHC Gümrükler Genel İdaresi (GACC) ile Tarım ve Orman Bakanlığımız arasında akdedilmesi gereken Protokollerin ve idari düzenlemelerin son durumuna ilişkin bilgi verildiği, konuya ilişkin metin teatisinin sürdüğü, ancak hızlı ilerleme kaydedilmediğinin ifade edildiği ve evveleminde ÇHC tarım ürünleri ithalatçıları temsilen CFNA'nın bu konuda GACC nezdinde desteklerinin talep edildiği ifade edilmiş, Sayın YU'nun ise GACC yetkili birimleri ile bir toplantıları olacağını ve bu konuyu gündeme getireceklerini ifade ettiği belirtilmiştir.
- 2- Sayın YU'nun ayrıca, "yakın zamanda ülkemizden Çin'e üst düzey bir ziyaret gerçekleştirilmesinin söz konusu olup olmadığını" soru ettiği Müşavirliğimizce ise 2024 yılının ilk çeyreğinde Türk-Çin Karma Ekonomik Komisyonu 17. Dönem Toplantısının gerçekleştirilmesinin planlandığının belirtildiği, ÇHC'nin özellikle Batılı ülkeler tarafından uygulanan "ayırışma" (de-coupling) ve "riski (bağımlılığı) azaltma" (derisking) politikalarını bertaraf etmek ve maruz kalınan izolasyonu kırmak için ülkeye düzenlenen üst düzey ziyaretlere büyük önem verdiği, bu tür ziyaretleri müteakiben pek çok ülkeye yeni pazar açılımlarının sağlandığının müşahade edildiği belirtilmiştir.
- 3- Görüşmede, daha önce Ege İhracatçı Birlikleri'nce Müşavirliğimizden talep edilen, tarım ürünlerinin tanıtımı ve pazarlanması başta olmak üzere pazar araştırması ve pazara giriş konularında danışmanlık alınabilecek firmalara ilişkin tavsiyede bulunup bulunamayacakları sorulduğu, cevaben Odalarının bu konuda yeterli organizasyona sahip olduğu ve imzalanmış bulunan işbirliği protokolü kapsamında Ege İhracatçı Birliklerince doğrudan kendileriyle temasa geçilmesinin uygun olacağı ifade edildiği belirtilmiştir.
- 4- Bilahare, ülkemiz turunçgil ihracat potansiyeli hakkında bilgi verilerek ÇHC'de lağvedilen eski karantina idaresi (AQSIQ) çalışanlarından müteşekkil bir derneğin (CIQA) ÇHC'ye turunçgil ihracatının önünün açılabilmesi için Akdeniz İhracatçıları Birliği ile irtibat kurduğunun ifade edildiği, söz konusu dernek hakkındaki değerlendirmelerinin sorulması üzerine ise Başkan Yardımcısı YU tarafından AKİB'in kendileri ile çalışmasının daha doğru olacağını ifade edildiği belirtilmiştir.
- 5- Müşavirliğimizce su ürünleri ve zeytinyağı ürünlerine yönelik bir alım heyeti planlaması yapılması hususunda karşı tarafın görüşleri sorulmuş, adı geçen tarafından tarihler belirli olmamakla birlikte, bazı ülkelere alım heyeti planlaması içinde olduklarının ifade edildiği, ancak ülkemizin bu ülkeler içinde yer almadığı belirtilmiştir. Görüşmede, adı geçenin ifadelerinden su ürünleri konusunda öncelikle yakın zamanda Filipinler'le ortak bir organizasyon düzenleyecekleri, bilahare İspanya, İngiltere ve İskoçya'nın hedefleri arasında yer aldığı, ayrıca Paris'te düzenlenecek su ürünleri fuarına da geniş katılım sağlanacağı anlaşıldığı ifade olunmuştur. Başkan Yardımcısı YU'ya ülkemizin özellikle levrek, çupra, Karadeniz somonu gibi ürünler başta olmak üzere, kültür balıkçılığında Avrupa'nın en büyük üreticisi olduğu, bu açıdan diğer ülkelere kıyasla gerek kalite, gerek fiyat açısından avantajları olduğu ve öncelikli olarak değerlendirilmesi gerektiği, Avrupa'daki söz konusu fuarlara ziyaret planlanırken Türkiye'nin de programa alınması gerektiğinin belirtildiği ifade edilmiş, diğer taraftan ülkemizden pek çok firmanın İspanya ve Fransa'daki bahsi geçen fuarlara katıldıkları, bu itibarla Çin heyetinin anılan Fuarları ziyaret etmeleri durumunda, firmalarımıza kendileri ile temasa geçmeleri konusunda

telkinde bulunulacağını ifade edildiği belirtilmiş, Başkan Yardımcısı YU'nun söz konusu fuarlar çerçevesinde firmalarımızla da görüşmekten memnuniyet duyacaklarını belirttiği ifade edilmiştir.

- 6- Diğer hususlar meyanında, adı geçene ayrıca ülkemizin kuş gribinden ari olduğunun Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatınca Temmuz ayında deklare edildiği ve bu durumun GACC'ye de bir Nota ile bildirildiğinin belirtildiği, bu çerçevede ülkemizden ÇHC'ne kanatlı ürünleri ihracatının yeniden başlatılması için GACC nezdinde desteklerinin beklendiğinin hatırlatıldığı, ayrıca ülkemizde geçmiş dönemlerde bu ürünleri ihracatını tek bir firmanın yapabildiği, bununla birlikte 37 tesisimizin ÇHC'ye ihracat yapmak ve tescil ettirmek üzere başvuruda bulunduğu, firma sayısının artırılmasının gerek ürün kalitesi ve fiyatı optimizasyonu, gerek ihraç edilecek ürün miktarı açısından her iki tarafın da menfaatine olacağını belirtildiği ifade edilmiştir.
- 7- Sayın YU'nun ülkemiz halı ihracatına yönelik sorumlu kuruluş bulunup bulunmadığına yönelik sorusuna istinaden, Müşavirliğimizce, ilgili ürün bazında İhracatçı Birliklerinin bulunduğu ve karşılıklı işbirliği geliştirilebileceği ifade edildiği, Dünyanın en büyük halı ihracatçısı olan Çin tarafının, ikinci büyük ihracatçı olan ülkemizle bu alanda işbirliğini geliştirme arzusu içerisinde olduğunun müşahede edildiği belirtilmiştir.
- 8- Son olarak Müşavirliğimizce temas edilen hususlardaki işbirliğinin artırılması için en üst seviyede ziyaretlerin gerçekleştirilmesinin beklenmesinin uygun olmayacağını belirtildiği, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin bütün veçhelerinin değerlendirildiği en önemli platform olan ve 2024 yılının ilk çeyreğinde gerçekleştirilmesi öngörülen KEK 17. Dönem Toplantısının beklenmesinin bile zaman kaybı olacağı, bu süre zarfında teknik seviyede ve firmalar bazında görüşmelerin hızla tamamlanarak KEK Toplantısı öncesinde gerekli altyapının tamamlanması gerektiğinin ifade edildiği, bu itibarla ilk etapta, Tarım ve Orman Bakanlığımız ve GACC arasındaki metin teatisi yoluyla devam eden teknik düzenlemelere ilişkin müzakerelerin, gerekirse çevrimiçi yapılabilecek görüşmelerle hızla tamamlanabileceği ifade edildiği belirtilmiştir.